ଶ୍ରୀମତୀ ବେଲି ରାମ ସିଂହ ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଆସାମ ରାଜ୍ୟ

ଅକ୍ଟୋବର 31,1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏନ୍. କ୍ରିପାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଆସାମ ଜମିଦାରୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1951

ଜମିଗୁଡ଼ିକ- ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବା -ଜମି ଏବଂ ଦଖଲର ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା- ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲର ଆବେଦନ-ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲ ଏକ ଭାର ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟକୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଯେ ବିବାଦରେ ଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ବିବାହ ସମୟରେ ଯୌତୁକ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବାଦୀଙ୍କ ସମେତ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଅଧିକାରରେ ଜମିର ଦଖଲ ଏବଂ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ; ଏବଂ ଆସାମ ଜମିଦାରୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1951 ଅନୁଯାୟୀ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟର ଅଧୀନରେ ନଥିଲା । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିଚାରାଦେଶ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, ଆବେଦନରେ, ପ୍ରଥମ ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବାଦୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ଅଦାଲତର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେବେ ରାଜ୍ୟକୁ ବାଦୀଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ବାଦୀମାନେ ଏଥିରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନଟିର ସମାଧାନ କରି,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ : 1. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯେ ବାଦୀମାନେ ଜମି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଆସାମ ଜମିଦାରୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1951 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣର ଅଂଶ ହୋଇନାହିଁ, ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାରରେ ଥିବା ଜମିର ମାଲିକ ଭାବରେ ରହିନାହାଁନ୍ତି, ଏହା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କୌଣସି ସ୍ୱଷ୍ଟ ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ । [622- E]

2. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠିକ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲ ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଭାର ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟକୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଆବେଦନକାରୀ ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିନଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମାଲିକାନା ଦାବି କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ ବାଧ କରାଯାଇଛି ଯାହା ସେମାନେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । [622- B- C]

3. କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ବିଚାରାଦେଶ ସମ୍ପର୍କରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଦେୟ ଦାବି କରି ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । [622- F]

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 743/1982 ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 17/1976ରେ ଆସାମ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 4.8.81 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. କେ. ନାଡି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍. ଏନ୍. ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଶକୀଲ ଅହମ୍ମଦ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଏହି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ 4 ଅଗଷ୍ଟ 1981ରେ ଗୌହାଟି ସ୍ଥିତ ଗୌହାଟି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର S.A. ସଂଖ୍ୟା 17/76ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ବିଚାରାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଠେ । ଆବେଦନକାରୀ-ବାଦୀମାନେ ଚାଇବାରୀ ଗ୍ରାମର ଜମି ଯାହା ମାଛପାରା ଭୂସମ୍ପତ୍ତିର ଅଂଶ ଥିଲା, ତାହା ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଯେ ଚୈବାରୀ ଗ୍ରାମର ଜମିଗୁଡ଼ିକ ରାୟ ବାହାଦୁର ପୃଥିରାମ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ କନ୍ୟା ଦୟାମୋରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ବିବାହ ସମୟରେ ଯୌତୁକ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏବଂ ତା'ପରେ ବାଦୀଙ୍କ ସମେତ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଅଧିକାରରେ ଜମିର ଦଖଲ ଏବଂ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ଆସାମ ରାଜ୍ୟ ଜମିଦାରୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1951 ଅନୁଯାୟୀ ଏଥିରେ ଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଆସାମ ରାଜ୍ୟରେ ନିହିତ ନଥିଲା । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିଚାରାଦେଶ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆବେଦନରେ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ବିଚାରାଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଅଧିକାରରେ ଜମିର ମାଲିକାନା ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାରରେ ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ।ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନରେ, ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ହାଇକୋର୍ଟର ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଚାଇବାରୀ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଜମିର କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ରାଜ୍ୟକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏକ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏସ.କେ. ନନ୍ଦୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ତାଙ୍କ ଝିଅକୁ ଯୌତୁକ ଭାବରେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ସେ ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକ ହୋଇଗଲେ । ଏହି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିନଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ,

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଥିବା ଜମିର ମାଲିକାନାକୁ ସମାପ୍ତ କରିଦେବା ସଠିକ ନଥିଲା । ଆମେ ଏହି ବିବାଦରେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପାଉନାହୁଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲର ପ୍ରଶ୍ନର ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲ ରାଜ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଭାର ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟକୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଆବେଦନକାରୀ ବିରୁଦ୍ଧ ଦଖଲ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ମାଲିକାନାକୁ ସିଦ୍ଧ କରି ନାହାଁନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ମାଲିକାନା ଜାହିର କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ କରିବାର ଭାର ରହିଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ବାଦୀ ଅନୁସୂଚୀ ଜମି ଉପରେ ମାଲିକାନା ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ମାଲିକାନା ଜାରି ରହିଛି । ଯେହେତୁ ସେମାନେ ମାଲିକାନା ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜମିର ମାଲିକ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସରକାରଙ୍କୁ କିଛି ଅଧିସୂଚନା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସେଗୁଡିକ ହାଜର କରାଯାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଳସ୍ୟ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ନଥିଲା । ଏହି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍କର୍ଷ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଜମି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକାନା ପ୍ରମାଣ କରି ନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣର ଅଂଶ ହୋଇ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ଜମିର ମାଲିକ ଭାବରେ ରହି ନଥିଲେ ଏବଂ ଜମି ରାଜ୍ୟର ଅଧୀନରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଆଇନର କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ହୋଇନାହିଁ ।

ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ବିଚାରାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ, ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେଦେୟ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ, ଏବଂ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ତାରିଖରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ମାମଲାକୁ ବିଚାର କରିବେ ଏବଂ ସମାଧାନ କରିବେ, ଯଦି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଏଫ୍. ଆର୍.ପି.   ଆବେଦନ ସମାଧାନ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।